

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi / aineen nimi Dammarliuos 1:2
Tunnuskoodi
REACH-rekisteröintinumero 391425

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus sanallisesti Taiteilijatarvikkeet
Tuotteen kuvaus dammarhartsiliuos

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

**Toimittaja (valmistaja, maahantuoja, ainoa edustaja, jatkokäyttäjä, jakelija)
Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja**

Osoite Kymin Palokärki
Yrittäjänkatu 2
Postinumero ja -toimipaikka 06150 Porvoo
Puhelin 010 3212860
Sähköpostiosoite asiakaspalvelu@kyminpalokarki.fi

1.4 Häätäpuhelinnumero

Myrkytystietokeskus, Tukholmankatu 17, PL 790, 00029 HUS (Helsinki), (24 h) 09-4711 (vaihe), 09-471977 (suora)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

1271/2008 (CLP)

Skin Sens. 1; H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
Eye Irrit. 2; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
Aquatic Chronic 2; H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Asp. Tox. 1; H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.
Skin Irrit. 2; H315 Ärsyttää ihoa.
Acute Tox. 4; H302 Haitallista nieltynä.
Flam. Liq. 3; H226 Syttyvä neste ja höyry.
Acute Tox. 4; H332 Haitallista hengitettynä.
Acute Tox. 4; H312 Haitallista joutuessaan iholle.

67/548/EEC:

R10 Syttyvä.
Xn;R20/21/22 Terveydelle haitallista hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä.
Xn; R65 Haitallista, voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
Xi; R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa
R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä
N; R51-53 Myrkyllistä vesieliölle, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

2.2 Merkinnät

1272/2008 (CLP)

GHS02, GHS08, GHS07, GHS09

Huomiosana **Vaara**

Vaaralausekkeet

H226 Syttyvä neste ja höyry.
H302 Haitallista nieltynä.
H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

Kauppanimi: Dammarliuos 1:2

Päiväys: 5.7.2012

Edellinen päiväys:

H312 Haitallista joutuessaan iholle.
H315 Ärsyttää ihoa.
H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H332 Haitallista hengitettynä.
H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvalausekkeet

P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. -Tupakointi kielletty.
P260 Älä hengitä pölyä/savua/kaasua/sumua/höyryä/suihketta.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta
P301+P310 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin
P331 Ei saa oksennuttaa.
P302+P352 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla.
P501 Hävitä sisältö/pakkaus paikallisten viranomaisten määräysten mukaisesti.

2.3 Muut vaarat

Ei muita mainittavia vaaroja.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.2 Seokset

Aineen nimi	CAS nro	Pitoisuus	Luokitus
Tärpähti, öljy (Pinus pinaster)	8006-64-2	65 %	Skin Sens 1; H317, Eye Irrit. 2; H391, Aquatic Chronic 2; H411, Asp. Tox. 1; H304, Skin Irrit. 2; H315, Acute Tox. 4; H302, Flam. Liq. 3; H226, Acute Tox. 4; H332, Acute Tox. 4; H312
Dammarhartsi	9000-18-2	35 %	ei luokiteltu

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin. Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

Hengitys

Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Hengitysvaikeuksissa annettava happea. Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

Iho

Riisuttava välittömästi tahrinutun vaatetus. Roiskeet huuhdeltava välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.

Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan. Yhteydenotto erikoislääkäriin, mikäli silmien ärsytys jatkuu.

Nieleminen

Ei SAA OKSENNUTTAA. Aspiraatiovaara! Potilas viedään välittömästi sairaalaan.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

päänsärky, pahoinvointi, ihon ärsytys, hengitysvaikeuksia

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Aspiraatiovaara nieltyinä - voi joutua keuhkoihin ja vaurioittaa niitä.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet

Vaahto, Hiilidioksidi (CO₂), Jauhe

Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Vesi

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Syttyvää. Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa. Epätäydellisessä palamisessa syntyvät kaasut voivat sisältää: Hiilimonoksidi (CO), Hiilidioksidi (CO₂)

Kauppanimi: Dammarliuos 1:2

Päiväys: 5.7.2012

Edellinen päiväys:

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytettävä paineilmalaitteita ja suoja-pukua

Muita ohjeita

Tulipalon sattuessa on säiliöt jäähdytettävä vesisuihkulla. Tulipalon jäännösten ja saastuneen sammutusveden jatkokäsittely on hoidettava paikallisten viranomaisten määräysten mukaan.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Älä hengitä höyryjä. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta. Vältä kosketusta aineeseen. Estä lisävuodot ja läikkeet, jos on turvallista tehdä niin. Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa. Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinäntoiminta. Staattisen sähkön purkaus voi sytyttää orgaanisia höyryjä. Sen välttämiseksi on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä tuotteen pääsy maaperään ja viemäreihin. Ei saa päästää ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistusmenetelmät : Imeytettävä inerttiin huokoiseen aineeseen ja hävitettävä ongelmajätteenä. Hävitettäessä otetaan aina huomioon paikallisten viranomaisten määräykset.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Lisätiedot: Katso kohta 8 ja 13

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta. Vältettävä ihokosketusta ja joutumista silmiin. Älä hengitä höyryjä. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.

Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa. Pidettävä erillään liekeistä ja kipinäntoimintaa. Tupakointi kielletty. Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinäntoiminta. Staattisen sähkön purkaus voi sytyttää orgaanisia höyryjä. Sen välttämiseksi on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Tuotteen kostuttamat rievut ja trasselit voivat syttyä itsestään, joten ne on säilytettävä vedellä kostutettuna ennen hävitystä, kuivattava mieluiten ulkona avoimessa tilassa tai poltettava välittömästi.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä täysissä astioissa tiiviisti suljettuna kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa. Pidä poissa suorasta auringonpaisteesta. Pidettävä erillään voimakkaasti hapettavista aineista. Säilytettävä ulkopuolisilta suljetulla alueella. Avatut astiat tulee sulkea huolellisesti ja säilyttää pystyasennossa vuotojen estämiseksi.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Ei erityisiä ohjeita

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

tärpähti, öljy 150 mg / m³ (8 h) 300 mg / m³ (15 min)

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta, erityisesti suljetuissa tiloissa. Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Henkilökohtainen suojaruustus on valittava vaarallisten aineiden tyyppin, pitoisuuden ja määrän sekä kyseessä olevan työpaikan mukaan. Kätet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. Riisuttava tahriintunut vaatetus ja pesävä ne ennen seuraavaa käyttöä.

Varmistettava, että silmähuuhteluasemat ja hätäsuihkut sijaitsevat työpisteen lähellä. Säilytettävä työvaatteet erikseen.

Silmien tai kasvojen suojaus

EN 166:n mukaiset sivusuojilla varustetut suojalasit.

Ihonsuojaus

Läpäisemätön vaatetus: Käsineet, saappaat, esiliina.

Kehon suojaus valitaan työpaikalla olevan vaarallisen aineen määrän ja pitoisuuden mukaan.

Käsien suojaus

EN 374:n mukaiset suojakäsineet. Käsine materiaali: Nitrilikumio, neopreeni, PVC.

Kauppanimi: Dammarliuos 1:2

Päiväys: 5.7.2012

Edellinen päiväys:

Sopivuudesta tietylle työpaikalle tulisi keskustella suojakäsinevalmistajan kanssa. Noudatettava käsineiden toimittajan antamia läpäisevyyttä ja läpäisyaikaa koskevia ohjeita. On otettava huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet, joissa tuotetta käytetään, kuten naarmuuntumisen riski, kuluminen ja kosketusaika. Läpäisy aika riippuu muun muassa käsineen materiaalista, paksuudesta ja tyyppistä, ja siten se pitää mitata kussakin tapauksessa erikseen.

Hengityksensuojaus

Tuotetta ei pidä käyttää tiloissa, joissa on huono ilmanvaihto, ellei käytetä asianmukaisella kaasusuodattimella varustettua hengityssuojainta (esimerkiksi standardin EN 14387 mukainen A1-tyyppi)

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Ei saa päästää ympäristöön likaamaan pohjavesistöä. Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäristöön.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	Kellertävä neste
Haju	pihkamainen
Kiehumispiste ja kiehumisalue	150-180 °C
Sulamispiste ja sulamisalue	-55 °C
Leimahduspiste	n. 36 °C
Syttymispiste	n. 220 °C
Haihtumisnopeus	21,6 (eetteri =1)
Alempi räjähdysraja	0,7 til %
Ylempi räjähdysraja	6,1 til %
Höyrynpaine	2,5 hPa (20 °C)
Suhteellinen tiheys	0,850-0,870 g/ml (20 °C)
Liukoisuus (liukoisuudet)	Vesi: ei liukene

9.2 Muut tiedot

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Syttävä. Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Ei saatavilla olevia tietoja.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei saatavilla olevia tietoja.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Höyryt saattavat muodostaa räjähtävän seoksen ilman kanssa. Pidettävä erillään liekeistä ja kipinöistä. Vältettävä liiallista lämpöä.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Pidettävä erillään voimakkaasti hapettavista aineista.
Tuotteen kostuttamat rievut ja trasselit voivat syttyä itsestään, joten ne on säilytettävä vedellä kostutettuna ennen hävitystä, kuivattava mieluiten ulkona avoimessa tilassa tai poltettava välittömästi.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Hiilimonoksidi, hiilidioksidi (CO₂), orgaanisia aineita.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

LD50/suun kautta/rotta = > 5760 mg/kg

Joutuessa iholle

Haitallinen
Skin Irrit. 2; H315 Ärsyttää ihoa.

Kauppanimi: Dammarliuos 1:2

Päiväys: 5.7.2012

Edellinen päiväys:

Skin Sens. 1; H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
Acute Tox. 4; H312 Haitallista joutuessaan iholle.

Nieltynä

Haitallinen
Acute Tox. 4; H302 Haitallista nieltynä.

Hengitettynä

Haitallinen
Acute Tox. 4; H332 Haitallista hengitettynä.
Asp. Tox 1, H304; Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

Joutuessa silmiin

Ärsyttävä
Eye Irrit. 2; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
Aquatic Chronic 2; H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Flam. Liq. 3; H226 Syttyvä neste ja höyry.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

Myrkyllisyys vesieliöille

Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Myrkyllisyys selkärangattomille vesieliöille (Daphnia): EC50 14,1 mg/l

Muita tietoja: Ei saa päästää maaperään, vesistöihin tai viemäriverkostoon.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Biologinen hajoavuus

Helposti biohajoava

12.3 Biokertyvyys

Ei saatavilla olevia tietoja.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Ei saatavilla olevia tietoja.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei saatavilla olevaa tietoja.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tuote ei sisällä orgaanisesti sitoutuneita halogeeneja (AOX)

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Hävitettävä tuote

Nestemäisen jätteen EWC jättekoodi 14 06 03* (muut liuottimet ja liuotinseokset).

Jätteet kerätään ja hävitetään jätehuoltoviranomaisten hyväksymän jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Nestemäinen jäte tulee toimittaa ongelmajätteiden keräilypisteeseen tai muualle vastaavaan paikkaan ongelmajätteenä käsiteltäväksi.

Huom! Tuotteen kostuttamat rievut ja huokoinen materiaali voivat syttyä itsestään, joten ne on säilytettävä vedellä kostutettuna ennen hävitystä, kuivattava mieluiten ulkona avoimessa tilassa tai poltettava välittömästi.

Pakkaukset

Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero

1299

Kauppanimi: Dammarliuos 1:2

Päiväys: 5.7.2012

Edellinen päiväys:

14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi
	YK 1299, Tärpätti
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka
	ADR/RID: Luokka 3, F1 IMDG: Luokka 3 IATA: Luokka 3
14.4	Pakkausryhmä
	ADR/RID, IMDG, IATA: III
14.5	Ympäristövaarat
	Aquatic Chronic 2; H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle
	Maakuljetus (ADR/RID) Varoituksilpi: ADR/RID: Kemmler-numero 30, YK-numero1299 Kuljetuksen vaaraluokka: 3 Rajoitetut määrät: 5 L Poikkeusmäärät: E1 Pakkaustavat: P001, IBC03, LP01, R001 Yhteenpakkaamismääräykset: MP19 UN-säiliöt ja irtotavarakontit, soveltamisedot: T2 UN-säiliöt ja irtotavarakontit, erityismääräykset: TP1 VAK/ADR-säiliöt, säiliökoodit: LGBF Kuljetuskategoria (tunnelirajoituskoodi): 3 (D/E)
	
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti
	Ei saatavilla olevia tietoja.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
	Huomioitava direktiivi 98/24/EY työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työssä käytettävien kemikalien aiheuttamilta vaaroilta. Huomioitava työssä olevien nuorten ihmisten suojelua koskeva direktiivi 94/33/EY.
15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi
	Tälle aineelle ei ole suoritettu kemikaaliturvallisuusarviointia

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Muutokset edelliseen versioon

-

Tietolähteet

Raaka-aineiden valmistajien käyttöturvallisuustiedotteet